

## Posudek na rigorózní práci

Jan Květina: *Otázka národního vývoje v politických koncepcích polských elit na počátku 20. století*. Praha, FF UK 2010, 138 s.

Autor si jako téma rigorózní (původně diplomové) práce zvolil zajímavé a zároveň v českém vědeckém prostoru nepříliš zpracované téma národního vývoje v Polsku na přelomu 19. a 20. století. Jan Květina svou práci rozdělil na tři základní kapitoly: *Politická „paradigmata“ polské společnosti v 19. století* (s. 9–36), *Pojetí národa prizmatem národních demokratů: integrální nacionalismus* (s. 37–77) a *Národní otázka v koncepcích polských socialistů* (s. 78–120).

Jan Květina si za základní cíl zvolil analýzu národní sebeidentifikace hlavních polských politicko-ideových proudů na počátku 20. století.

Je zřejmé, že autor při vlastním bádání důkladně prostudoval rozsáhlou odbornou literaturu, zejména pak zahraniční práce. Rigorózní práce se však rovněž opírá o archivní prameny. To vše dokládají četné poznámky a citace a taktéž rozsáhlý seznam literatury a pramenů (s. 129–138). Práce je členěna logicky, autor rozebírá a srovnává jednotlivé politické koncepce nacionalismu, zvláště pak polských národních demokratů a socialistů. Za zásadní mezník ve vnímání politické koncepce polského národa přirozeně pokládá, ve shodě s většinou teoretiků národa, lednové polské povstání z roku 1863.

Autor se v práci nevyhnul menším nepřesnostem. Uveďme si proto na ukázkou jen některá doporučení. Např. na s. 21 hovoří o tom, že termín Polské království nahrazuje v roce 1874 název „Privislinski kraj či Privislinskie gubernie“. V polštině zní název zmíněného útvaru Kraj Nadwiślański, v ruštině pak Привислинский край. Doporučujeme však pro důležité geografické názvy používat českých termínů. Zde se nabízí např. názvy Poviselská země, Povislí nebo Poviselské území. Poněkud komplikovanější je v českém jazyce taktéž používání polského termínu „Kongresówka“. Doporučujeme psát kongresovka („kongresovka“), nikoliv Kongresovka; kongresové království, nikoliv Kongresové království (s. 28. pozn. 87). Na s. 22 (pozn. 63) bychom neměli psát ...“ugodového směru“. V polštině ugoda (čes. dohoda), od slova ugoda používáme adjektivum ugodovský. Doporučujeme však např. napsat „ugodovský“ (dohodový) směr. Na s. 24 (pozn. 74) píše autor o „haličské zemi“. Ve zkratce se používal název Halič, jak autor na téže straně uvádí, jde však o název provincie (regionu), takže bychom měli taktéž psát Haličská země.

Práce obsahuje poměrně velké množství poznámek (celkově 359) s četnými citáty v původním jazyce, a to hlavně v polštině. Zde bychom také doporučili citace přeložit do češtiny. Taktéž bychom chtěli upozornit na některé chyby při přepisu názvů děl: např. Marian Kukiel: Dzieje Polski porozbiorowe, namísto Dzieje Polski porozbiorowej (např. s. 25, pozn. 78, s. 28, pozn. 87, s. 133). Na s. 28 pak autor v pozn. 88 píše: „Podle výzkumu Jerzy Jedlického...“. Polské jméno Jerzy v češtině skloňujeme, takže by správně mělo být uvedeno: Jerzyho Jedlického. Z formálních záležitostí si ještě dovoluujeme upozornit na slovo „Ačkoliv“, jímž diplomant velmi často zahajuje větu.

Autorovi se i přes zmíněné drobné formální nepřesnosti podařilo svůj náročný úkol, který si vytýčil, splnit. Výsledkem je zdařilá a metodologicky bohatá syntetická studie, v níž Jan Květina úspěšně analyzuje a rozebírá nejdůležitější politické teorie a ideologie polského národa z přelomu 19. a 20. století. Posuzovaná práce (původně diplomová) splňuje požadavky na rigorózní práci, a proto ji **doporučujeme** k obhajobě.

Praha 15. 3. 2011

doc. PhDr. Petr Kaleta, Ph.D.

Katedra středoevropských studií

FF UK Praha